

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KPS.410.001.01.2020

**Pan
Wiesław Łyszczek**

Główny Inspektor Pracy
Państwowa Inspekcja Pracy,
Główny Inspektorat Pracy
ul. Barska 38/40,
02-315 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001

Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowa Inspekcja Pracy, Główny Inspektorat Pracy (dalej: PIP, GIP)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Łyszczek, Główny Inspektor Pracy od dnia 10 października 2017 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Joanna Celińska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KPS/17/2020 z dnia 15 stycznia 2020 r. 2. Michał Przybylski, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr KPS/18/2020 z dnia 15 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str.1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy w związku z wykonaniem budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych² (dalej: ufp). <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonanych w części 12 w trakcie roku budżetowego, – kontroli prawidłowości dokonanych blokad, – kontroli przestrzegania ustalonych dla części 12 limitu wydatków, w tym limitu na wynagrodzenia, – kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, – analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w planie wydatków w układzie zadaniowym,
- analizy prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola 2,1% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez dysponenta części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy wykazała, że poniesione w 2019 r. wydatki w wysokości 749,6 tys. zł, stanowiące 0,2% wydatków części 12, były wydatkami poniesionymi z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 ufp. Wydatki te były skutkiem przeprowadzania procedur przetargowych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w terminach zagrażających ciągłości zadań publicznych realizowanych przez PIP. Stanowiło to naruszenie § 3 ust. 6 Zarządzenia Głównego Inspektora Pracy w sprawie zasad i trybu prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych przez jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Pracy⁴ (dalej: zarządzenie GIP w sprawie zamówień publicznych), z którego wynika, że jednostka organizacyjna PIP składająca wniosek o udzielenie zamówienia publicznego odpowiada za planowanie rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z takim wyprzedzeniem, aby długotrwałość postępowania nie była przeszkodą w terminowej realizacji zadań.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieprzestrzeganiu przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁵ (dalej: upzp) w zakresie art. 21 ust. 3 (w jednym z trzech postępowań objętych badaniem) oraz wewnętrznych uregulowań dotyczących udzielania zamówień publicznych w zakresie uzasadniania celowości wszczynanych postępowań i określania zadań i obowiązków członków komisji przetargowych (w trzech zbadanych postępowaniach).

W wyniku kontroli 100% zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania tych środków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2019 r. sporządzone przez dysponenta części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy. System kontroli zarządczej zapewniał kontrolę w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych i operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej na 2019 r. w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy zaplanowano dochody budżetowe w kwocie 1728 tys. zł. Wykonane dochody wyniosły 2442,5 tys. zł i były wyższe od kwoty planowanej o 714,5 tys. zł, tj. o 41,3%. W porównaniu do 2018 r. kwota zrealizowanych dochodów była wyższa o 168,3 tys. zł, tj. o 7,4%. Głównym źródłem dochodów były:

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie nr 4/12 z dnia 10 kwietnia 2012 r.; zmienione zarządzeniem nr 14/17 Głównego Inspektora Pracy z dnia 6 lutego 2017 r. Zmiana zarządzenia nie wpłynęła na jego brzmienie w badanym zakresie.

⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych – 1130,6 tys. zł i stanowiły 46,3% ogółu dochodów (wzrost o 368 tys. zł, tj. o 48,2% w stosunku do 2018 r.),

- wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 737,5 tys. zł i stanowiły 30,2% ogółu dochodów (spadek o 13,5 tys. zł, tj. o 1,8% w stosunku do 2018 r.),

- wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów – 160 tys. zł i stanowiły 6,5% ogółu dochodów (mniej o 182,3 tys. zł, tj. o 53,2% w porównaniu do 2018 r.).

Dochody zrealizowane w GIP wyniosły 79,2 tys. zł i były o 15,2 tys. zł wyższe od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej (o 23,8%) oraz niższe o 132,8 tys. zł od wykonania w 2018 r. (o 62,6%).

(akta kontroli str. 9-58, 795-805)

Według stanu na koniec 2019 r. w części 12 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 6666,8 tys. zł i były niższe w porównaniu do 2018 r. o 1492,8 tys. zł (o 18,3%).

Należności dotyczyły m.in.:

- grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (4729,9 tys. zł);

- grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (1454,6 tys. zł);

- kar i odszkodowań wynikających z umów (255,5 tys. zł).

W GIP na koniec 2019 r. wystąpiły należności w kwocie 276,4 tys. zł. Były one wyższe o 59,5 tys. zł (o 27,4%) w porównaniu z 2018 r. i dotyczyły głównie należności z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (230,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 839-864, 911-912)

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu faktycznego

2.1. Wydatki budżetu państwa

2.1.1. Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2019 r. wydatki budżetu państwa w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy wyniosły 338 863 tys. zł.

W ciągu roku plan finansowy zmieniono 36 razy na łączną kwotę 31 096,8 tys. zł (9,2% zaplanowanych wydatków), z tego: 34 decyzjami wewnętrznymi oraz jedną zmianą wprowadzoną przez Ministra Finansów i jedną przez Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju, zwiększającymi środki z rezerwy celowej z części 83 poz. 8 z przeznaczeniem na finansowanie realizacji przedsięwzięcia „Monitoring pracy i pobytu w celach zarobkowych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (dalej: Projekt MPPC) przy realizacji którego PIP była partnerem jednostki realizującej, tj. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dalej: MRPiPS).

Zmiany wprowadzone w planie wydatków cz. 12 były celowe, wynikały z faktycznych potrzeb i zostały dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami⁷.

(akta kontroli str. 165-222)

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie środków z rezerw. Badanie wykazało, że środki zostały przeznaczone na cel wskazany w decyzji Ministra Finansów, tj. na pokrycie kosztów realizacji Projektu MPPC.

W 2019 r. PIP nie realizowała wydatków ze środków pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

(akta kontroli str. 420-460)

⁷ Art. 194 ufp.

W 2019 r. wydatki zrealizowane w części 12 wyniosły 335 956,1 tys. zł tj. 99,1% planu po zmianach. W porównaniu z 2018 r. były one wyższe o 17 437,9 tys. zł, tj. o 5,5%.

Wydatki GIP zostały wykonane w wysokości 45 644,5 tys. zł, co stanowiło 96,5% planu po zmianach. W porównaniu do 2018 r. wydatki były wyższe o 4832,4 tys. zł, tj. o 11,8%. Wynikało to głównie: ze wzrostu wynagrodzenia wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (dalej: DWR) i pochodnych od wynagrodzeń o 1980,4 tys. zł, tj. 7,3%, ze zwiększenia kwoty na usługi obce o 1426,6 tys. zł (w związku z użytkowaniem sieci PIP WAN) oraz z zakupami inwestycyjnymi jednostek budżetowych o 1052,2 tys. zł (wydatki związane z zakupami informatycznymi).

(akta kontroli str. 61-102, 806-808, 915,-916, 927-929)

Według stanu na koniec 2019 r., zobowiązania PIP wyniosły 20 849 tys. zł i w relacji do roku poprzedniego były wyższe o 1268,9 tys. zł, tj. o 6,5%. Głównymi pozycjami były zobowiązania z tytułu:

- DWR dla pracowników PIP za 2019 r. – 15 646,7 tys. zł;
- składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (dalej: FUS) i Fundusz Pracy (dalej: FP) – 2981,2 tys. zł;
- wydatków osobowych zaliczanych do wynagrodzeń (np. ekwiwalent dla pracowników za używanie i pranie odzieży roboczej za II półrocze 2019 r.) – 1049,6 tys. zł;
- pozostałych zobowiązań (zakup materiałów i wyposażenia, energii, rozliczenia z pracownikami z tytułu kosztów delegacji służbowych krajowych) – 1171,5 tys. zł.

Zobowiązania GIP, według stanu na koniec 2019 r., wyniosły 2260,9 tys. zł i były wyższe o 244,9 tys. zł, tj. o 12,1% od zobowiązań na koniec 2018 r. Główną pozycją były zobowiązania z tytułu: DWR (1568,8 tys. zł), składek na FUS i FP (298,7 tys. zł) oraz zakupu usług pozostałych (393,4 tys. zł).

W 2019 r. w części 12 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 837-838, 940-942)

Wydatki w części 12 przeznaczono na:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 328 753,5 tys. zł (99,2% planu po zmianach),
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 2800,5 tys. zł (98,2% planu po zmianach),
- wydatki majątkowe – 4402,2 tys. zł (96,3% planu po zmianach).

(akta kontroli str. 61-102)

2.1.2. Decyzją z dnia 30 grudnia 2019 r.⁸ Główny Inspektor Pracy dokonał jednej blokady w zakresie wydatkowania środków budżetu państwa w części 12 na kwotę 478 tys. zł⁹. Blokada wynikała z unieważnienia w dniu 19 grudnia 2019 r. przetargu nieograniczonego pn. „Usługi utrzymania i rozwoju Systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów Państwowej Inspekcji Pracy”.

(akta kontroli str. 223-311)

2.1.3. Wydatki majątkowe w części 12 w ustawie budżetowej zaplanowano w wysokości 4513 tys. zł na realizację 23 zadań. Główny Inspektor Pracy rozdysonował¹⁰ zaplanowane środki na wszystkie jednostki organizacyjne PIP oraz

⁸ Decyzja nr 12.4143.12.1.2019.BD.

⁹ Decyzja podjęta po otrzymaniu przez Głównego Inspektora Pracy pisma MF przypominającego o konieczności niezwłocznego blokowania planowanych wydatków budżetowych w przypadku stwierdzenia przesłanek określonych przepisem art. 177 ust. 1 ufp.

¹⁰ Decyzja z dnia 15 lutego 2019 r.

zatwierdził podział kwot na planowane do realizacji zadania inwestycyjne. Dla GIP plan przewidywał wykonanie czterech zadań na łączną kwotę 1987 tys. zł.

W trakcie 2019 r. plan wydatków inwestycyjnych w części 12 został zwiększony o kwotę 57,5 tys. zł¹¹, tj. do kwoty 4570,5 tys. zł.

Jedno z zaplanowanych zadań – instalacja dźwigu windowego w budynku siedziby Okręgowego Inspektoratu Pracy (dalej: OIP) w Kielcach, na które przewidziano 52 tys. zł, nie zostało zrealizowane z powodu zbyt krótkiego czasu do przeprowadzenia procedury przetargowej. Niewykorzystane środki zostały zwrócone do budżetu GIP, z których kwota 44,6 tys. zł¹² została przekazana dla OIP Warszawa Oddział w Ostrołęce na przeprowadzenie kolejnego etapu termomodernizacji budynku siedziby Oddziału, a kwotę 7,4 tys. zł¹³ przekazano do Ośrodka Szkoleniowego PIP we Wrocławiu (OS PIP) na realizację zadania pn. „Rozbudowa systemu monitoringu”.

W trakcie roku do planu wydatków inwestycyjnych dodano trzy zadania (wszystkie w GIP). Jedno z dodanych zadań, tj.: zakup serwera na potrzeby Projektu MPPC celem rozbudowy infrastruktury sprzętowej, skutkowało zmianą planu finansowego i zwiększeniem środków o 5,5 tys. zł i taką kwotę wydano. Środki na to zadanie nie zostały ujęte w planie wydatków na 2019 r., gdyż w momencie jego konstruowania, PIP nie podpisała jeszcze z MRPiPS porozumienia o realizacji Projektu MPPC.

Pozostałe dwa zadania, tj. zakup 48 dysków do macierzy systemu SEOD (wydatkowano 105,1 tys. zł) oraz licencji NGVL SQL Serve (wydatkowano 62,5 tys. zł), zostały zrealizowane w związku z oszczędnościami powstałymi po przeprowadzeniu zamówień: na zakup systemu antywirusowego w PIP, dostawy 16 serwerów i urządzeń wielofunkcyjnych¹⁴. Nie dokonywano zmian planu finansowego w tym zakresie.

Ostatecznie w 2019 r. PIP zrealizowała 25 zadań inwestycyjnych za kwotę 4402,2 tys. zł, tj. 96,3% planu po zmianach, w tym GIP zrealizował zadania inwestycyjne za kwotę 1858,9 tys. zł, tj. 93,3% planu po zmianach.

Największe wydatki poniesiono na zakup 16 serwerów wirtualizacyjnych wraz z oprogramowaniem (1132,3 tys. zł wydatek GIP) oraz na rozbudowę systemu monitoringu i przebudowę systemu sygnalizacji pożaru wraz z integracją pozostałych systemów niskoprądowych w OS PIP (828,5 tys. zł).

Wydatki inwestycyjne w PIP w 2019 r. były niższe od wydatków na ten cel w 2018 r. o 135,3 tys. zł (o 3%), a w GIP wyższe o 1057,9 tys. zł (o 132,1%¹⁵).

(akta kontroli str. 83-85, 351-371)

2.1.4. W 2019 r. wysokość środków na wynagrodzenia w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy wynosiła 222 058 tys. zł. Wykonano 100% planu. W 2019 r. stan zatrudnienia w PIP zaplanowano na poziomie 2710 etatów, tj. takim samym, jak w 2018 r.

Według sprawozdania Rb-70 przeciętne zatrudnienie w PIP wyniosło 2478 osób i w stosunku do zatrudnienia w 2018 r. było wyższe o 50 osób (o 2%). Stan zatrudnienia na koniec 2019 r. wyniósł 2671 etatów i był wyższy o 188 etatów od analogicznego stanu z 2018 r. Rzeczywisty stan zatrudnienia¹⁶ na dzień 31 grudnia

¹¹ Kwota 5,5 tys. zł z rezerwy celowej na realizację Projektu MPPC oraz 52 tys. zł na dofinansowanie zadania pod nazwą „Rozbudowa i wymiana systemu monitoringu w siedzibie OS PIP we Wrocławiu”.

¹² Decyzja GIP z dnia 13.09.2019 r. nr 12.3122.2.15.2019.ZW.

¹³ Decyzja GIP z dnia 14.08.2019 r. nr 12.3122.2.12.2019.ZW.

¹⁴ Urządzenie będące najczęściej połączeniem drukarki, kserokopiarki, skanera i faksu.

¹⁵ W 2018 r. wydatki inwestycyjne PIP wyniosły 4537,5 tys. zł, GIP 801 tys. zł.

¹⁶ W przeliczeniu na pełne etaty, z uwzględnieniem osób przebywających na zasiłkach chorobowych, urlopach bezpłatnych, wychowawczych, macierzyńskich.

2019 r. wyniósł 2685,7 etatów i był wyższy o 50,4 etatu od rzeczywistego stanu zatrudnienia w 2018 r.

W 2019 r. 152 pracowników rozwiązało stosunek pracy w PIP. Z tej grupy – 78 pracowników przeszło na emeryturę (51% ogółu odejść PIP). Zatrudnionych zostało 202 pracowników. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w PIP łącznie z wypłatami DWR w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 7956 zł i w porównaniu z 2018 r. było wyższe o 297,3 zł (3,9%).

(akta kontroli str. 918, 944-945, 1899, 1911-1912)

Przeciętne zatrudnienie w GIP w 2019 r. wyniosło 222 etaty i w stosunku do 2018 r. zwiększyło się o 10 etatów (4,7%). Rzeczywisty stan zatrudnienia w GIP na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniósł 242,9 etatów i był wyższy o 13,2 etatów od rzeczywistego stanu zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2018 r. (229,7 etatów). W 2019 r. 17 pracowników zakończyło stosunek pracy w GIP, przy czym 6 pracowników skorzystało z uprawnień emerytalno-rentowych, co stanowiło 35% ogółu odejść z jednostki. W 2019 r. w GIP zatrudnionych zostało 28 pracowników, nie licząc przeniesień służbowych z innych jednostek organizacyjnych PIP.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto łącznie z DWR w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w GIP w 2019 r. wyniosło 9231,2 zł i w porównaniu z 2018 r. było wyższe o 180,1 zł (o 1,9%).

(akta kontroli str. 919, 921-923, 1900, 1912, 1927)

W 2019 r. jeden pracownik zatrudniony na umowę o pracę wykonywał zadania na rzecz PIP na podstawie umowy zlecenia przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Umowa zlecenia na kwotę 15 tys. zł została podpisana w dniu 4 grudnia 2017 r. i dotyczyła rozbudowy programu komputerowego do obsługi wydawnictw PIP „Publikator” oraz usługi wsparcia technicznego świadczonego w latach 2018-2019. Zleceniobiorca w momencie podpisania umowy nie był zatrudniony w GIP. Pracę rozpoczął z dniem 1 lutego 2019 r., na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Zakres czynności pracownika nie pokrywał się z obowiązkami wynikającymi z podpisanej umowy zlecenia.

W zakresie zatrudnienia na podstawie umowy innej niż umowa o pracę nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 920, 1914-1926)

2.1.5. Szczegółowym badaniem objęto 33 (z 929) zapisy księgowe dotyczące wydatków budżetowych, w tym 30 dobranych metodą losową z zastosowaniem metody MUS¹⁷ w kwocie 6557,8 tys. zł oraz trzy dobrane celowo w kwocie 450 tys. zł. Stanowiło to 2,1% wydatków dysponenta głównego i 15,4% wydatków GIP (dysponenta III stopnia), w tym wydatki majątkowe na łączną kwotę 1697,6 tys. zł, tj.:

- zakup 16 serwerów wraz z systemem operacyjnym Microsoft WinSurDCCore 2019 na potrzeby GIP i OIP za łączną kwotę 1132,3 tys. zł;
- zakup i wdrożenie systemu antywirusowego za kwotę 229,8 tys. zł;
- zakup 14 urządzeń wielofunkcyjnych za łączną kwotę 181,6 tys. zł;
- zakup samochodu osobowego na potrzeby GIP za kwotę 153,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1640-1645)

1. Kontrola wykazała, że wydatki poniesione przez GIP w wysokości 749,6 tys. zł (10,7% badanych wydatków) były wydatkami poniesionymi z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 ufp.

¹⁷ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

W trakcie kontroli ustalono, że GIP dokonał jednorazowej płatności w kwocie 199,8 tys. zł na niemal 10 miesięcy przed zakończeniem obowiązywania umowy nr 44/2019 z dnia 9 października 2019 r. zawartej przez Głównego Inspektora Pracy z firmą Grupa APN Promise (okres obowiązywania upływa w dniu 15 października 2020 r.) z tytułu korzystania z zakupionych usług (170 godzin wsparcia technicznego Microsoft Premier Support (MPS) dla produktów tego typu użytkowanych przez PIP). Zgodnie z § 3 umowy podstawą do wystawienia faktury było potwierdzenie przez zamawiającego uruchomienia pakietu usług. Uruchomienie tego pakietu nastąpiło 16 października 2019 r. Wykonawca wystawił 23 grudnia 2019 r. fakturę na kwotę 199,8 tys. zł, która została opłacona 31 grudnia 2019 r.

Z przedstawionej do kontroli dokumentacji nie wynikało, aby przed zawarciem umowy GIP negocjował termin płatności za zakupioną usługę.

Główny Inspektor Pracy wyjaśnił, że Departament Informatyki (dalej: DI) wysłał zapytanie o możliwość innego terminu płatności i prowadził wstępne rozmowy z firmą Microsoft, jak również z kluczowymi partnerami firmy Microsoft, którzy sprzedają taką usługę. Zgodnie z pozyskaną informacją, dostępną na rynku opcją płatności była jednorazowa płatność z góry za możliwość korzystania z usług.

NIK zwraca jednak uwagę, że z przedstawionych przez Głównego Inspektora Pracy dokumentów (zapytań mailowych) mających świadczyć o rozmowach w sprawie innej formy płatności za zakupioną usługę, wynika, że zostały one skierowane dopiero na przełomie lutego i marca 2020 r., tj. w czasie trwania kontroli NIK, nie zaś przed podpisaniem umowy o świadczenie usługi MPS.

(akta kontroli str. 966-982, 1000-1002, 1991, 2004-2006)

Przed zawarciem umowy wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego jej wykonania w formie gwarancji bankowej, w wysokości 5% wynagrodzenia brutto, tj. w kwocie 10 tys. zł¹⁸. W ocenie NIK taki sposób zawarcia umowy z dnia 9 października 2019 r., umożliwiający zapłatę za niewykonane jeszcze usługi za niemal 10 miesięcy z góry, przy jednoczesnym niewykorzystaniu optymalnej możliwości zabezpieczenia właściwego wykonania, stanowi nienależyte zabezpieczenie interesów zamawiającego¹⁹.

(akta kontroli str. 983)

Należy zauważyć, że do dnia 28 lutego 2020 r. GIP nie wykorzystał żadnej godziny z zakupionego pakietu 170 godzin usług.

Główny Inspektor Pracy wyjaśnił, że dokonano wstępnej wyceny godzinowych kosztów wsparcia diagnostyki problemów i optymalizacji wydajności bazy danych SEOD. W drugiej połowie marca rozpoczęty został II etap budowy klastrów wydajnościowych w ośmiu OIP, co zbiega się z drugim projektem zaplanowanym w ramach usługi wsparcia MPS, tj. migracją eksploatowanej w PIP usługi z wersji 2008R2 do wersji 2016. Szacowany koszt w godzinach usług wyniesie 42 godzin. Optymalizacja SQL Server SEOD to około 40 godzin wsparcia. Dla elementów Microsoft System Center 2016: Virtual Machine Manager'a i Data Protection Managera zostaje łącznie około 78 godzin. Na usuwanie niespodziewanych awarii i problemów przewidziano 10 godzin. Według wyjaśnień Głównego Inspektora Pracy całkowite zużycie wykupionych i opłaconych godzin nie jest zagrożone.

(akta kontroli str. 1947, 1966-1967)

¹⁸ Umowa przewidywała kary umowne (§ 4) w wysokości 0,01% wynagrodzenia brutto za każdą godzinę/godzinę roboczą lub dzień opóźnienia w stosunku do czasu oczekiwanej reakcji przewidzianej dla świadczenia usług reaktywnych; 0,01% wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia w usunięciu niezgodności planu szczegółowej realizacji usług w stosunku do wyznaczonego terminu; 0,01% wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia w rozpoczęciu świadczenia usług; 20% wynagrodzenia brutto w przypadku odstąpienia od umowy w określonych przypadkach.

¹⁹ Zgodnie z art. 150 ust. 2 upzp zabezpieczenie ustala się w wysokości do 10% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy.

2. W 2019 r. GIP, w ramach dwóch umów²⁰, poniósł wydatki w wysokości 1625,4 tys. zł na budowę, skonfigurowanie i oddanie do użytku sieci PIP WAN, zapewnienie dostępu do tej sieci oraz świadczenie usług serwisowych. Postępowania przetargowe na realizację ww. prac zostały przeprowadzone w 2018 r.

W dniu 4 maja 2018 r.²¹ w Biuletynie Informacji Publicznej PIP (dalej: BIP PIP) opublikowane zostało ogłoszenie o zamówieniu, którego przedmiotem była budowa, skonfigurowanie i oddanie do użytku zamawiającego sieci PIP WAN w terminie 22 tygodni od dnia zawarcia umowy, zapewnienie dostępu do zbudowanej sieci oraz świadczenie usług serwisowych tej sieci przez okres 40 miesięcy od oddania do użytku (jednak nie wcześniej niż od dnia 1.01.2019 r.). Termin składania ofert wyznaczono na dzień 14 czerwca 2018 r. W planie zamówień GIP rozpoczęcie postępowania przewidziane było na marzec 2018 r., co oznacza że zostało ono wszczęte z dwumiesięcznym opóźnieniem²².

W związku z pytaniami zadanyymi przez potencjalnych wykonawców, pięciokrotnie²³ zachodziła konieczność modyfikacji Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (dalej: SIWZ), zaś terminu składania ofert czterokrotnie. Ostatecznie termin ten przedłużono do 3 sierpnia 2018 r.

NIK zwraca uwagę, że część danych, o które uzupełniano SIWZ, mogła zostać przewidziana już na etapie opracowywania tego dokumentu przez członków komisji przetargowej. Na przykład adresy 13 OIP zostały poprawione w dokumentacji przetargowej w dniach 8 i 20 czerwca 2018 r. Również wykaz pracowników PIP upoważnionych do umożliwienia przedstawicielom wykonawców wejścia do serwerowni i kontaktu z dzierżawcami / wynajmującymi budynki używane przez OIP, został zamieszczony w SIWZ w dniu 8 czerwca w wyniku otrzymanych pytań. Ponadto klauzula informacyjna dotycząca ochrony danych osobowych została zamieszczona w SIWZ dopiero w dniu 20 czerwca 2018 r.

W ocenie NIK, mimo wyjaśnień Głównego Inspektora Pracy, że pierwotna wersja SIWZ została przygotowana z należytą starannością, wskazane powyżej zmiany dokonywane w SIWZ już po wszczęciu postępowania świadczą o nierzetelnym przygotowaniu dokumentacji przetargowej, bowiem skutkowały one przesunięciem w czasie zakończenia postępowania przetargowego.

W dniu 3 sierpnia 2018 r. w BIP PIP została opublikowana informacja o otwarciu ofert, przy czym dwóch spośród trzech oferentów złożyło odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej (dalej: KIO). Złożenie odwołań wydłużyło termin wyboru najkorzystniejszej oferty i spowodowało, że została ona wyłoniona dopiero 18 września 2018 r. GIP 8 października 2018 r. podpisał umowę z firmą Netia S.A., a jej łączna maksymalna wartość wynosiła 4200 tys. zł. Zgodnie z umową, do 11 marca 2019 r. firma Netia S.A. miała zbudować, skonfigurować i oddać do użytku sieć PIP WAN oraz do 11 lipca 2023 r. zapewniać dostęp i świadczyć usługi serwisowe.

(akta kontroli str. 1042-1063, 1687-1690, 1987, 1994)

²⁰ Umowa z dnia 8 października 2018 r. nr 40/2018 i umowa z dnia 10 grudnia 2018 r. nr 63/2018.

²¹ Nr postępowania GOZ-627-2212-1/18.

²² Zgodnie z art. 40 upzp ust. 1 zamawiający wszczyna postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej. Ust. 2 określa, że, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art.11 ust. 8, zamawiający zamieszcza ogłoszenie o zamówieniu w BIP. Ust. 3 określa, że jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający przekazuje ogłoszenie o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

²³ 18 maja 2018 r. dwóch potencjalnych wykonawców złożyło odwołania do KIO w zakresie zapisów SIWZ. W wyroku z 6 czerwca 2018 r. KIO uwzględniła odwołania obu firm i nakazała dokonania zmian w SIWZ. Wyrok KIO wpłynął do GIP 21 czerwca 2018 r.

Termin zakończenia wcześniej obowiązującej umowy na zapewnienie dostępu do sieci PIP WAN i serwis tej sieci²⁴ upływał z dniem 31 grudnia 2018 r., natomiast okres 22 tygodni, w czasie, których firma Netia S.A. miała zbudować, skonfigurować i oddać do użytku sieć upływał w dniu 11 marca 2019 r. Jak wyjaśnił Główny Inspektor Pracy, taka sytuacja stwarzała ryzyko pozbawienia całej PIP, w okresie od 1 stycznia do 11 marca 2019 r. dostępu do sieci, co oznaczałoby sparaliżowanie działalności instytucji we wszystkich obszarach kontrolnych, finansowych, zarządczych, sprawozdawczości oraz komunikacji z innymi urzędami.

(akta kontroli str. 1256-1292, 1952)

Dla zapewnienia ciągłości zadań publicznych realizowanych przez PIP, dyrektor Departamentu Organizacyjnego (dalej: DO) skierował 5 listopada 2018 r. pismo do Zastępcy Głównego Inspektora Pracy o wyrażenie zgody na wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego zostało ogłoszone 6 listopada 2018 r. w BIP PIP²⁵. Przedmiotem zamówienia było zbudowanie i skonfigurowanie oraz oddanie do użytku – do dnia 31 grudnia 2018 r. sieci PIP WAN. Wartość zamówienia została oszacowana na 260 tys. zł netto. W toku postępowania wpłynęła jedna oferta – od firmy Netia S.A. o wartości 740,5 tys. zł brutto. Zgodnie z podaną informacją w dniu otwarcia ofert, GIP przeznaczył na sfinansowanie zamówienia kwotę 319,8 tys. zł brutto. Z przedstawionej dokumentacji nie wynikało, aby zaproponowana przez firmę Netia S.A. cena była negocjowana.

Powodem zastosowania trybu przetargu nieograniczonego, jak wyjaśnił Główny Inspektor Pracy, było zachowanie zasad równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji poprzez publiczne ogłoszenie o zamówieniu, umożliwiające tym samym złożenie oferty przez wszystkich zainteresowanych wykonawców.

(akta kontroli str. 1401-1416, 1420-1424)

Główny Inspektor Pracy 20 listopada 2018 r. podjął decyzję²⁶ o dokonaniu wyboru oferty Netia S.A. w prowadzonym postępowaniu. W dniu 21 listopada 2018 r. dyrektor DO skierował pismo do dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów (dalej: DBF) przekazujące decyzję Głównego Inspektora Pracy wraz z prośbą o zabezpieczenie środków finansowych w wysokości 740,5 tys. zł brutto na realizację zamówienia. W dniu 10 grudnia 2018 r. zawarto z firmą Netia S.A. umowę, której przedmiot był tożsamy z przedmiotem umowy podpisanej z tą samą firmą w dniu 8 października 2018 r. Na podstawie umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. Netia S.A. do 31 grudnia 2018 r. miała zbudować i skonfigurować sieć PIP WAN oraz utrzymywać i świadczyć usługi serwisowe sieci do dnia 11 marca 2019 r.

(akta kontroli str. 1042-1063, 1436-1444, 1224-1233)

Kontrola wykazała, że przedmiot umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. nie został w pełni zrealizowany, tj. firma Netia S.A. nie zbudowała sieci PIP WAN, gdyż jak poinformowała Głównego Inspektora Pracy w piśmie z dnia 11 grudnia 2018 r. *urządzenia wykonawcy obecnie wykorzystywane w sieci PIP WAN w ramach umowy z dnia 4 listopada 2014 r. spełniają wymagania umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. W związku z powyższym nie będą wymieniane w placówkach Państwowej Inspekcji Pracy. W ramach realizacji umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. zostaną*

²⁴ Umowa z dnia 4 listopada 2014 r. zawarta z konsorcjum spółek Netia S.A., Fujitsu Technology Solutions Sp. z o.o. oraz TIMSI Sp. z o.o.

²⁵ Nr postępowania GOZ-2212-4/18.

²⁶ Na podstawie opinii wydanej przez firmę Jacek Sadowy Ośrodek Doradztwa Zamówień Publicznych w zakresie zapewnienia zgodności z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych postępowania o udzielenie zamówienia na „Zapewnienie dostępu do sieci PIP WAN wraz z usługą serwisu dla Państwowej Inspekcji Pracy w okresie 1 stycznia 2019 r. – 11 marca 2019 r.” oraz opinii Dyrektora Departamentu Informatyki o braku alternatywnego lub zastępczego sposobu świadczenia usługi.

dostarczone nowe licencje na urządzenia bezpieczeństwa Fortigate obowiązujące od 1 stycznia 2019 r. (obecne mają okres ważności do 31 grudnia 2018 r.). W ustaleniach protokołu częściowego odbioru z dnia 28 grudnia 2018 r. zaznaczono jednak, że licencje na zainstalowanych urządzeniach bezpieczeństwa wykonawca przedłużył na okres trwania umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. Protokół odbioru częściowego został zaakceptowany przez p.o. wicedyrektora Departamentu Informatyki.

(akta kontroli str. 1236-1242)

Z wyjaśnień Głównego Inspektora Pracy wynika, że skoro firma Netia S.A. oświadczyła, że urządzenia dostarczone w ramach umowy z dnia 4 listopada 2014 r. spełniają wymagania umowy z dnia 10 grudnia 2018 r., GIP uznał za bezcelowe, aby firma ta odbierała sprzęt po zakończonej umowie z dnia 4 listopada 2014 r., a następnie dostarczyła ten sam sprzęt w ramach umowy z dnia 10 grudnia 2018 r. Spółka Netia S.A., jako poprzedni usługodawca sieci PIP WAN, nie musiała od nowa budować sieci, gdyż nie dokonała jej demontażu po zakończonej umowie z 2014 r. Tym samym Netia S.A. nie dokonała wymiany sieci PIP WAN, przedłużyła jedynie niezbędne licencje na oprogramowanie, które umożliwiły funkcjonowanie sieci.

(akta kontroli str. 1976-1978)

Umowa z dnia 10 grudnia 2018 r. została opłacona przez GIP w trzech transzach, tj.: po 317,3 tys. zł za styczeń i luty oraz 105,8 tys. zł za okres od 1 do 11 marca 2019 r. Natomiast wartość przedmiotu umowy z dnia 8 października 2018 r. wyniosła 4200 tys. zł, co oznacza, że za każdy miesiąc realizacji usługi świadczonej przez Netię S.A., GIP dokonywał płatności w wysokości 102 tys. zł, tj. o 68% mniej niż w przypadku umowy na okres od 1 stycznia do 11 marca 2019 r.

W związku z tym kwotę 502,5 tys. zł brutto NIK uznaje za wydatek poniesiony z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 upf. W ocenie NIK było to skutkiem zbyt późnego rozpoczęcia oraz przedłużającego się postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę, skonfigurowanie i oddanie do użytku sieci PIP WAN w 2018 r., co skutkowało koniecznością podpisania dodatkowej umowy na okres nieco ponad 2 miesiące, o wartości przedmiotu umowy znacznie wyższej od wartości wynikającej z umowy głównej na obsługę sieci PIP WAN.

NIK zwraca uwagę, że dyrektor DO w piśmie z dnia 11 czerwca 2018 r. skierowanym do Głównego Inspektora Pracy (GOZ-300-0110-5/2018), poinformował o istnieniu realnego zagrożenia nieprzeprowadzenia wszystkich zaplanowanych na 2018 r. przetargów, w związku, z czym priorytet powinny stanowić postępowania gwarantujące ciągłość i bezpieczeństwo pracy PIP. Jako przyczynę tej sytuacji dyrektor DO wskazał kumulację prowadzonych postępowań, będącą następstwem nieskładania przez poszczególne departamenty GIP wniosków o wszczęcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych w terminach wynikających z przyjętego planu postępowań na 2018 r.

(akta kontroli str. 1243-1255, 2062-2064)

3. W 2019 r., w ramach dwóch umów²⁷, GIP poniósł wydatek w wysokości 307,2 tys. zł na dostawę i wdrożenie systemu antywirusowego Eset Endpoint Security Suite dla jednostek organizacyjnych PIP.

W dniu 30 sierpnia 2018 r. dyrektor DI złożył wniosek (z dnia 21 sierpnia 2018 r.) o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę i wdrożenie systemu antywirusowego w PIP. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Głównego Inspektora Pracy, w okresie od dnia przygotowania wniosku do 30 sierpnia 2018 r., trwały uzgodnienia pomiędzy DBF a DI oraz konieczne było

²⁷ Umowa z dnia 26 lutego 2019 r. (brak numeru) i umowa z dnia 4 lipca 2019 r. nr 26/2019.

uzyskanie zgody Głównego Inspektora Pracy na przesunięcie środków finansowych na zakup systemu antywirusowego.

(akta kontroli str. 1586-1597, 1691-1693, 1992-1993)

W dniu 5 września 2018 r. zgodę na przeprowadzenie postępowania wyraził Zastępca Głównego Inspektora Pracy i w tym samym dniu powołał komisję przetargową. Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w BIP PIP w dniu 17 października 2018 r.²⁸, termin składania ofert upływał w dniu 23 listopada 2018 r. Zgodnie z planem zamówień publicznych GIP, postępowanie to powinno zostać wszczęte w sierpniu 2018 r., tym samym opóźnienie w jego rozpoczęciu wyniosło dwa miesiące.

W przewidzianym terminie wpłynęła jedna oferta, która nie spełniała kryteriów określonych w SIWZ i na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 upzp została odrzucona przez komisję przetargową. W związku z tym, na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 upzp, w dniu 3 stycznia 2019 r., postępowanie zostało unieważnione.

(akta kontroli str. 1598-1599, 1691-1693)

Okres obowiązywania licencji na wykorzystywany w PIP system antywirusowy upływał w dniu 28 lutego 2019 r. Jak wyjaśnił Główny Inspektor Pracy, w przypadku braku ochrony antywirusowej, należałoby podjąć decyzję o odłączeniu urzędu od sieci Internet, co spowodowałoby brak możliwości korzystania z serwisów oraz komunikacji w sieci rozległej²⁹, która jest zestawiona przez sieć Internet. Brak dostępu do Internetu oznaczałby również brak komunikacji pomiędzy PIP a innymi urzędami oraz dostępu do systemu obsługi budżetu państwa Ministerstwa Finansów.

Niewyłonienie w 2018 r. dostawcy systemu antywirusowego skutkowało koniecznością zakupu takiej licencji z okresem obowiązywania od dnia 1 marca 2019 r. na czas potrzebny do realizacji nowego postępowania przetargowego i wyłonienia dostawcy. Wartość zamówienia ustalona została na 72,5 tys. zł netto.

Wobec powyższego, w trybie art. 4 pkt 8 upzp dokonano zakupu uzupełniającego na okres od 1 marca do 31 sierpnia 2019 r. W dniu 26 lutego 2019 r. podpisano umowę, której przedmiotem była dostawa, w terminie do 28 lutego 2019 r., licencji na system antywirusowy, aktualizacja programów i wsparcie techniczne do dnia 31 sierpnia 2019 r. Wartość przedmiotu umowy wynosiła 77,5 tys. zł brutto, co oznacza, że za jeden miesiąc korzystania z licencji na system antywirusowy GIP ponosił koszt 13 tys. zł.

(akta kontroli str. 1478-1497, 1961-1962)

W dniu 25 stycznia 2019 r. dyrektor DI złożył do dyrektora DO wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę i wdrożenie systemu antywirusowego w PIP na lata 2019-2022. W dniu 4 lutego 2019 r. Zastępca Głównego Inspektora Pracy wyraził zgodę na udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Ogłoszenie zostało zamieszczone w BIP PIP w dniu 19 kwietnia 2019 r. Zgodnie z planem zamówień publicznych GIP, postępowanie powinno zostać wszczęte w lutym 2019 r., co oznacza około dwumiesięczne opóźnienie w jego rozpoczęciu.

W odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu³⁰ zostały złożone trzy oferty. W dniu 4 lipca 2019 r. zawarto umowę, której przedmiotem była dostawa i wdrożenie przez wykonawcę systemu antywirusowego Eset Endpoint Security Suite z pełnym wsparciem technicznym, z prawem do aktualizacji do najwyższej dostępnej na rynku

²⁸ Nr postępowania GOZ-2210-5/18.

²⁹ Sieć komputerowa obsługująca jednostki PIP na terenie całego kraju.

³⁰ Nr postępowania GIP-GOZ.213.44.2019.

wersji oraz przeprowadzenie szkolenia dla 36 pracowników zamawiającego w zakresie administracji i obsługi oprogramowania.

(akta kontroli str. 1529-1578)

Zgodnie z umową udzielona na podstawie licencji ochrona antywirusowa obowiązuje od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 czerwca 2023 r. Wartość przedmiotu umowy wyniosła 231,6 tys. zł, co oznacza, że jeden miesiąc korzystania z ochrony antywirusowej kosztuje 5 tys. zł brutto, tj. o 61% mniej niż w przypadku licencji udzielonej na okres od 1 marca do 31 sierpnia 2019 r. (13 tys. zł/m-c).

W związku z tym kwotę 47,3 tys. zł brutto NIK uznaje za wydatek poniesiony z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 up. W ocenie NIK było to skutkiem zbyt późnego rozpoczęcia oraz przedłużającego się postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup systemu antywirusowego w 2018 r., co w konsekwencji spowodowało konieczność zawarcia dodatkowej umowy na okres sześciu miesięcy, o wartości zamówienia znacznie wyższej od wartości zamówienia uzyskanej w wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego.

(akta kontroli str. 1579-1585)

Według wyjaśnień złożonych przez Głównego Inspektora Pracy, powodem przeprowadzenia dodatkowego zamówienia było zakończenie niepowodzeniem pierwszego postępowania na dostawę i wdrożenie systemu antywirusowego na lata 2019-2022.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z uchwałą KIO z dnia 31 marca 2015 r.³¹, fakt unieważnienia postępowania nie stanowi sytuacji wyjątkowej, której nie można było przewidzieć. Unieważnienie postępowania jest przewidziane w procedurach dotyczących udzielania zamówień, a jak wynika ze stanowiska KIO, zamawiający musi brać pod uwagę konieczność unieważnienia postępowania w razie wystąpienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 93 ust. 1 upzp.

(akta kontroli str. 1960-1961)

Odpowiedzialność za terminowe rozpoczynanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego została wskazana w § 3 ust. 6 *zarządzenia GIP w sprawie zamówień publicznych*, z którego jednoznacznie wynika, że wnioskodawca odpowiada za planowanie rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z takim wyprzedzeniem, aby długotrwałość postępowania nie była przeszkodą w terminowej realizacji zadań.

(akta kontroli str. 585-587)

Na ryzyka związane z zapewnieniem sprawnego funkcjonowania urzędu wynikające z udzielania zamówień publicznych (przedłużające się procedury, skargi, zmiany SIWZ, uzupełnienia dokumentów, składanie wyjaśnień) lub rozpoczynania procedur przetargowych w terminach uniemożliwiających zapewnienie ciągłości świadczenia usług/realizacji wydatku w danym roku budżetowym, wskazywał DO³² zarówno w 2018 r. jak i w 2019 r. Jako przyczyny ryzyka wymieniono nieprzestrzeganie przez departamenty GIP planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, składanie wniosków o wszczęcie postępowań w terminach uniemożliwiających przeprowadzenie procedury i zawarcia umów zapewniających ciągłość świadczenia usług / wykonania dostawy. Wśród rozwiązań i mechanizmów kontroli przewidziano tworzenie planu postępowań i stały nadzór nad terminowością składanych wniosków.

(akta kontroli str. 652-667)

³¹ Sygn. KIO/KD 16/15, https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0022/24817/KIO-KD-16-15.pdf.

³² Kwestionariusze samooceny Departamentu Organizacyjnego GIP na 2018 r. i 2019 r.

Zgodnie z § 5 ust. 2 procedury zarządzania ryzykiem w PIP³³, odpowiedzialność z tytułu zarządzania ryzykiem ponosi kierownictwo PIP, w tym kierownicy komórek organizacyjnych GIP. W § 5 ust. 3 pkt 4 procedury wskazano, że kierownictwo PIP, w tym kierownicy komórek organizacyjnych GIP, wdrażają działania zapobiegawcze w stosunku do zidentyfikowanych ryzyk oraz na bieżąco monitorują ich skuteczność i adekwatność.

W 2018 r. Główny Inspektor Pracy był informowany przez DO o prowadzonych 12 procedurach przetargowych, ze wskazaniem, iż kumulacja postępowań była niewątpliwie następstwem nieskładania przez właściwe Departamenty wniosków o wszczęcie procedur w terminach umożliwiającym ich rozpoczęcie w planowanym czasie. Zaproponowano, by Departamenty na bieżąco przygotowywały się do kolejnych procedur przetargowych, a terminy ich wszczynania były uzgadniane pod nadzorem Głównego Inspektora Pracy i Zastępcy Głównego Inspektora Pracy. Powyższa propozycja DO zyskała akceptację Głównego Inspektora Pracy. W wyniku tego, plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2019 r. został uzupełniony o harmonogram przekazywania dokumentów do postępowań.

Dodatkowo został powołany zespół do Spraw Informatyzacji PIP, w ramach którego określono priorytety podejmowanych zadań i założenia dotyczące postępowań przetargowych DI.

(akta kontroli str. 2062-2064)

W budżecie na 2019 r. nie planowano zakupu systemu antywirusowego. Środki na ten cel zostały wygospodarowane w wyniku rezygnacji z zakupu samochodu typu bus przez GIP oraz samochodu osobowego przez OIP w Poznaniu, a także ze środków wygospodarowanych w wyniku przetargu na „Zapewnienie dostępu do sieci PIP WAN” wraz z usługą serwisu dla Państwowej Inspekcji Pracy.

(akta kontroli str. 351-364, 1963-1965)

2.1.6. W 2019 r. GIP udzielił 548 zamówień publicznych, w tym 520 zamówień w trybie art. 4 pkt 8 upzp (o wartości poniżej 30 tys. euro) na łączną kwotę 1313 tys. zł (0,4% zaplanowanych wydatków PIP, 2,8% GIP) oraz 28 zamówień zrealizowanych w trybie przetargu nieograniczonego o łącznej wartości 6376 tys. zł (1,9% zaplanowanych wydatków PIP, 13,5% GIP). Jedno zamówienie zrealizowane w trybie przetargu nieograniczonego zostało wszczęte w 2018 r. i zakończone w 2019 r., dwa postępowania zostały wszczęte w 2019 r. i będą kontynuowane w 2020 r. Cztery postępowania prowadzone w 2019 r. w trybie przetargu nieograniczonego zostały unieważnione z powodu braku ofert spełniających wymagania określone w SIWZ. Łączna szacunkowa wartość unieważnionych postępowań wyniosła 4920,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 542-564, 556-572, 1928-1945)

W ramach badania próby wydatków szczegółowym badaniem objęto trzy zamówienia publiczne, na które w 2019 r. wydatkowano 1366,3 tys. zł (19,6% badanych wydatków). Badanie przeprowadzono pod kątem prawidłowości wyboru trybu udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania procedur określonych w upzp. Zrealizowane zamówienia dotyczyły:

- dostawy serwerów rack wraz z systemem operacyjnym umożliwiającym wirtualizację i klastrowanie (zamówienie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego); w 2019 r. poniesiono wydatki w kwocie 1 146,1 tys. zł brutto, tj. 100 % wartości określonej w umowie;
- organizacji szkoleń w ramach projektu „Monitoring Pracy i Pobytu w celach zarobkowych Cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Projekt

³³ Procedura stanowi załącznik do zarządzenia nr 8/16 Głównego Inspektora Pracy z dnia 14 kwietnia 2016 r., zmieniającego zarządzenie w sprawie kontroli zarządczej w PIP.

MPPC)" – zadanie finansowane z budżetu środków europejskich (zamówienie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego); w 2019 r. poniesiono wydatki w kwocie 66,3 tys. zł brutto, tj. 100 % wartości określonej w umowie;

- dostawy jednego fabrycznie nowego, nieużywanego samochodu wyprodukowanego nie wcześniej niż w 2019 roku oraz świadczenia usług serwisowych i gwarancyjnych samochodu (zamówienie o wartości nieprzekraczającej 30 tys. euro, do którego nie zastosowano upzp); w 2019 r. poniesiono wydatki w kwocie 153,9 tys. zł brutto, tj. 100 % wartości określonej w umowie.

(akta kontroli str. 627-645, 1669-1680)

1. Postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na „Dostawę serwerów rack wraz z systemem operacyjnym umożliwiającym wirtualizację i klastrowanie” – zaplanowane na marzec w przyjętym planie zamówień publicznych GIP na 2019 r. – zostało wszczęte z czteromiesięcznym opóźnieniem, tj. w lipcu 2019 r.

Kontrola dokumentacji tego zamówienia wykazała, że Główny Inspektor Pracy powołując komisję przetargową nie sprecyzował zakresu obowiązków poszczególnych członków komisji, co było niezgodne z art. 21 ust. 3 upzp. Główny Inspektor Pracy wyjaśnił, że w treści dokumentu powołującego komisję przetargową wskazano, że do przygotowania opisu przedmiotu zamówienia i kryteriów oceny ofert oraz oceny merytorycznej wyznaczono czterech członków komisji – pracowników OIP i GIP. NIK zwraca uwagę, że do komisji przetargowej powołanych zostało osiem osób, a zakres obowiązków wyznaczono tylko czterem z nich, co wskazuje, że w powyższym postępowaniu nie została wypełniona dyspozycja art. 21 ust. 3 upzp. W ocenie NIK wymóg zapewnienia przez kierownika zamawiającego indywidualizacji odpowiedzialności członków komisji za wykonywane czynności oraz przejrzystości prac komisji nie został spełniony.

(akta kontroli str. 478-541, 1714-1715)

Podczas przeprowadzania ww. postępowania naruszone zostały także wewnętrzne uregulowania PIP. Zgodnie z § 17 ust. 3 *zarządzenia GIP w sprawie zamówień publicznych*, każdy z członków komisji przetargowej sporządza pisemne uzasadnienie indywidualnej oceny ofert, a wyjątek stanowią przypadki zastosowania kryteriów opisanych wzorami, w których można sporządzić zbiorcze zestawienie oceny ofert podpisane przez wszystkich członków komisji (§ 17 ust. 4 *zarządzenia*). W omawianym postępowaniu wykorzystane zostały kryteria *cena, dodatkowe parametry/funkcjonalności serwerów* oraz *okres gwarancji*, przy czym jedynie kryterium *cena* zostało opisane wzorem. Pomimo tego, w dokumentacji postępowania znajduje się tylko jedna karta oceny podpisana przez członków komisji przetargowej.

Główny Inspektor Pracy wyjaśnił, że w decyzji powołującej komisję przetargową wskazano, iż do sporządzenia protokołów oraz kart ocen ofert wyznaczeni zostali czterej wskazani pracownicy, a protokół z okazania serwerów oraz karta oceny w kryterium *dodatkowe parametry/funkcjonalności serwerów* stanowią dokumenty indywidualnej oceny wraz z uzasadnieniem członków komisji przetargowej wyznaczonych do oceny merytorycznej ofert.

NIK nie podziela powyższej argumentacji, gdyż z § 17 ust. 3 przywołanego *zarządzenia* wynika, że każdy członek komisji dokonuje indywidualnej oceny ofert. Wskazanie w decyzji powołującej komisję wybranych jej członków do dokonania oceny ofert jest niezgodne z przywołanym postanowieniem *zarządzenia*. Ponadto, stosowana przez GIP procedura oceny ofert, tj. jedna karta oceny podpisana przez

wszystkich członków komisji przetargowych, nie stanowi wystarczającego dowodu na dokonanie indywidualnej oceny przez poszczególnych pracowników.

(akta kontroli str. 591-595, 1717-1718)

2. Wyniki badania dokumentacji dwóch postępowań przetargowych³⁴ wykazały, że we wniosku o wszczęcie postępowania nie zamieszczano szczegółowego uzasadnienia celowości udzielenia zamówienia, co było niezgodne z § 3 ust. 2 *zarządzenia GIP w sprawie zamówień publicznych*, gdzie wskazano, że osoba występująca z wnioskiem o wszczęcie postępowania jest odpowiedzialna za szczegółowe uzasadnienie celowości udzielenia zamówienia oraz za prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia i określenie przedmiotu zamówienia w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb jednostki PIP.

Z wyjaśnień Głównego Inspektora Pracy wynika, że DI uznał za niepotrzebne przedstawianie analizy celowości przeprowadzania postępowań na dostawy/usługi informatyczne ze względu na ich oczywistą celowość. Wskazano, że wszystkie wydatki inwestycyjne są szczegółowo uzasadniane podczas tworzenia budżetu, a wydatki bieżące służą zaspokajaniu potrzeb urzędu. W ocenie NIK, przedstawione wyjaśnienia pozostają w sprzeczności z obowiązującym zarządzeniem, które wyraźnie wskazuje, że osoba występująca z wnioskiem o wszczęcie postępowania jest odpowiedzialna za szczegółowe uzasadnienie celowości udzielenia zamówienia. W złożonych wyjaśnieniach zaznaczono, że w celu wyeliminowania niespójności w zakresie zapisów zarządzenia a stosowaną praktyką, podjęte zostały prace nad zmianą zarządzenia GIP w sprawie zamówień publicznych (...).

(akta kontroli str. 1293-1295, 1478-1481, 1586-1599)

3. GIP wywiązał się z obowiązków wynikających z art. 13a ust. 1 i 2 oraz art. 98 ust. 1 i 2 upzp. Terminowo sporządzono plan postępowań³⁵ o udzielenie zamówień publicznych na 2019 r. oraz roczne sprawozdanie o udzielonych w 2019 r. zamówieniach, które przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 14 lutego 2019 r. W postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, objętych badaniem, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyboru trybu udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania procedur określonych w upzp.

W zamówieniach publicznych poddanych badaniu stwierdzono opóźnienia we wszczynaniu postępowań w stosunku do terminów wskazanych w przyjętych planach zamówień publicznych GIP na 2018 i 2019 r. Poszczególne opóźnienia zostały przedstawione w podpunktach 5 i 6 niniejszego wystąpienia. Jedynym zbadanym zamówieniem, które zostało przeprowadzone zgodnie z terminem przyjętym w planie, było postępowanie na organizację szkoleń w ramach Projektu MPPC.

(akta kontroli str. 478-541, 542-564)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przeprowadzanie postępowań przetargowych w terminach zagrażających ciągłości zadań publicznych realizowanych przez PIP, co w konsekwencji spowodowało wydatkowanie środków w wysokości 749,6 tys. zł z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 upf.
2. Nieprzestrzeganie przepisów upzp w zakresie art. 21 ust. 3 oraz wewnętrznych uregulowań dotyczących udzielania zamówień publicznych w zakresie

³⁴ Postępowanie przetargowe na zakup dostawę i wdrożenie systemu antywirusowego; na budowę sieci PIP WAN, zapewnienie dostępu do zbudowanej sieci i świadczenie usług serwisowych tej sieci.

³⁵ Główny Inspektor Pracy zaakceptował plan postępowań 20 lutego 2019 r.

uzasadniania celowości wszczynanych postępowań i określania zadań i obowiązków powoływanych członków komisji przetargowych.

3. Główny Inspektor Pracy sprawował niedostateczny nadzór w obszarze zamówień publicznych.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej w cz. 12 – Państwa Inspekcja Pracy nie ujęto wydatków z budżetu środków europejskich. Zmiany w planie wprowadzono w związku z decyzją Ministra Finansów z dnia 16 września 2019 r. – zwiększenie wydatków z rezerwy celowej³⁶ o 56,1 tys. zł oraz decyzją Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 27 września 2019 r. – zwiększenie wydatków z ww. rezerwy celowej o 30,2 tys. zł. Analiza decyzji nie wykazała nieprawidłowości w zakresie dokonanych korekt planu budżetu środków europejskich w części 12 w 2019 r., a dokonane w ciągu roku zmiany w planie wydatków były celowe i udokumentowane.

(akta kontroli str. 162-163, 431-432, 442-443)

W 2019 r. wydatki budżetu środków europejskich w części 12 wyniosły 86,3 tys. zł i stanowiły 100% planu po zmianach. Całą kwotę wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów realizacji Projektu MPPC.

Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji projektu, stanowiącym załącznik nr 4 do Porozumienia o dofinansowanie projektu, dla PIP w 2019 r. przewidziano przeprowadzenie szkolenia inspektorów oraz rozwój infrastruktury dla potrzeb Projektu MPPC.

(akta kontroli str. 416-419, 461-466, 1646-1647)

W ramach realizacji zadania, GIP zorganizował szkolenia dla 130 inspektorów pracy³⁷. Celem szkoleń było zapoznanie inspektorów zajmujących się kontrolą legalności zatrudnienia cudzoziemców z zasadami korzystania z Centralnej Bazy Danych Cudzoziemców (dalej: CBDC) oraz uregulowaniami prawnymi stanowiącymi podstawę jej funkcjonowania, a także dotyczącymi decyzji administracyjnych wydawanych przez wojewodów i starostów w oparciu o dane przekazywane przez PIP do CBDC.

GIP dokonał zakupu serwera, który pełni rolę bezpiecznego łącznika/serwera pośredniczącego między bazami w MRPiPS a PIP, dzięki czemu dane służące do przeprowadzenia kontroli w zakresie legalności zatrudnienia są prezentowane w systemie Navigator bezpośrednio na komputerach inspektorów pracy.

(akta kontroli str. 461-466)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 86,3 tys. zł, tj. 100% zrealizowanych wydatków (pięć dowodów księgowych). W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że wydatków dokonano zgodnie z planem, w sposób celowy i oszczędny, na zakupy i usługi służące realizacji założonych celów.

W wyniku kontroli ustalono, że w przypadku jednej faktury³⁸, płatność w kwocie 30,2 tys. zł została uregulowana trzy dni po terminie wynikającym z podpisanej umowy. Powodem opóźnień był termin uruchomienia środków przez Ministra Finansów. W związku z wyrażeniem przez dostawcę zgody na przedłużenie terminu płatności, opóźnienie nie skutkowało dla PIP zapłaceniem kar lub odsetek.

(akta kontroli str. 467-477, 1646-1647)

³⁶ Realizacja przedsięwzięcia „Monitoring pracy i pobytu w celach zarobkowych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020.

³⁷ Szkolenia realizowane w ramach zamówienia dotyczącego zadania finansowanego z budżetu środków europejskich.

³⁸ Faktura za zakup serwera nr 10/09/2019.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w zakresie wydatkowania środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2019 r. PIP realizowała wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym w ramach funkcji 14 *Rynek pracy* oraz zadania 14.2. *Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy*. Wszystkie wydatki przypisane były do jednego podzadania 14.2.2. *Nadzór i kontrola przestrzegania prawa prac*, dla którego określono dwa działania: 14.2.2.1. *Działalność nadzorczo kontrolna przestrzegania prawa pracy* i 14.2.2.2. *Działalność prewencyjno-promocyjna dotycząca bezpieczeństwa pracy i przestrzegania prawa pracy*.

W 2019 r. na realizację tego zadania wydatkowano 331 543,8 tys. zł (planowano 334 283 tys. zł).

Do pomiaru stopnia realizacji zadania 14.2. określono miernik *Odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy*. Zaplanowana wartość docelowa miernika w 2019 r. ustalona została na poziomie 55%, a wykonanie wyniosło 57,2%.

Szczegółowym badaniem objęto oba działania zrealizowane w ramach podzadania 14.2.2.

W działaniu 14.2.2.1. *Działalność nadzorczo-kontrolna przestrzegania prawa pracy* celem było wskazanie kontrolowanym podmiotom naruszeń prawa pracy przez wydanie świadectw zobowiązujących do ich usunięcia. Na realizację działania w planie wydatków w układzie zadaniowym przewidziano 309 970,5 tys. zł, po zmianach ustalono realizację na poziomie 311 071,4 tys. zł, wydatkowano 309 019 tys. zł (99,3%). Miernikiem była *liczba wydanych środków prawnych przypadających na jedną kontrolę* (zaplanowano 6,5 takich środków). Faktyczne wykonanie wyniosło 7 środków prawnych.

W działaniu 14.2.2.2. *Działalność prewencyjno-promocyjna dotycząca bezpieczeństwa pracy i przestrzegania prawa pracy* celem było zapobieganie zagrożeniom wypadkowym i zawodowym oraz zwiększenie świadomości prawnej. W budżecie zadaniowym na realizację zadania zaplanowano 28 892,5 tys. zł, w planie po zmianach ustalono wartość na 27 893,6 tys. zł, a wydatkowano 27 023,4 tys. zł (96,9%). Jako miernik przyjęto *odsetek uczestników działań prewencyjno-promocyjnych PIP, w relacji do ogółu zaproszonych*. W 2019 r. zaplanowano zrealizowanie miernika na poziomie 53%, zadanie zrealizowano osiągając miernik na poziomie 55,2%.

W ramach nadzoru i monitoringu realizacji planów wydatków w układzie zadaniowym, Główny Inspektor Pracy dokonywał okresowej analizy realizacji planów wszystkich jednostek organizacyjnych PIP. W ramach nadzoru przeprowadzane były:

- comiesięczne kontrole wykonania wydatków w układzie zadaniowym i układzie według klasyfikacji budżetowej,
- kwartalne kontrole stopnia wykonania planu wydatków w układzie zadaniowym w jednostkach organizacyjnych PIP.

W GIP na koniec poszczególnych kwartałów prowadzono monitorowanie wykonania mierników stopnia realizacji celów na poziomie jednostek podległych (dysponentów III stopnia). Na bieżąco prowadzono też analizę zgodności przewidywanego wykonania mierników z wykonaniem planu wydatków na poziomie poszczególnych działań.

(akta kontroli str. 950-965)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy i sprawozdań jednostkowych Głównego Inspektoratu Pracy:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 12 na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzanych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 776-946)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Główny Inspektorat Pracy sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane właściwym adresatom zgodnie z obowiązującym przepisami.

4. Realizacja wniosków pokontrolnych

W wyniku kontroli P/19/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy sformułowany został wniosek pokontrolny dotyczący potrzeby uregulowania trybu i zasad aplikacji inspektorskiej zaocznej w zarządzeniu

Głównego Inspektora Pracy. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z dnia 9 maja 2019 r., Główny Inspektor Pracy poinformował o podjęciu prac mających na celu przygotowanie zarządzenia regulującego tryb i zasady prowadzenia aplikacji inspektorskiej zaocznej. Stosowne zarządzenie³⁹ zostało wydane i weszło w życie 26 lipca 2019 roku. Określa ono zakres i tryb przeprowadzania zaocznej aplikacji inspektorskiej, która ma na celu przygotowanie kandydata do realizacji podstawowych zadań inspektora pracy. Swoim zakresem aplikacja obejmuje teoretyczne i praktyczne przygotowanie kandydata do wykonywania czynności kontrolnych i nadzorczych oraz podejmowania innych działań służących zapobieganiu i eliminowaniu zagrożeń w środowisku pracy.

(akta kontroli str. 1694-1706)

V. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie przez Głównego Inspektora Pracy działań naprawczych w obszarze zamówień publicznych oraz zwiększenie nadzoru nad ich przeprowadzaniem.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Głównego Inspektora Pracy, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiającą dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15z z s ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁴¹, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

³⁹ Zarządzenie nr 26/19 Głównego Inspektora Pracy z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie określenia zakresu i trybu przeprowadzania zaocznej aplikacji inspektorskiej w Państwowej Inspekcji Pracy.

⁴⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

⁴¹ Dz.U. poz.374, 567 i 568

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 8 kwietnia 2020 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis